

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

G. Atzema (VVD)
(d.d. 13 oktober 2023)

Nummer
4011

Onderwerp
Rol provincie bij opvang en aanmelding asielzoekers

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op 30 september gaf de Commissaris van de Koning een interview bij Omroep West over een eventueel aanmeldcentrum voor asielzoekers in Zuid-Holland. Tevens lasen wij een nieuwsbericht van Omroep West van 9 oktober over een aanmeldcentrum in Zuid-Holland, waarin afspraken van de Commissaris wordt aangehaald. In het interview is door de Commissaris aangegeven dat een tweede aanmeldcentrum (naast het aanmeldcentrum in Ter Apel) mogelijk zou zijn. Hij gaf aan dat: "ik denk dat we er met elkaar aan moeten werken om dat voor elkaar te krijgen."

Dit betreft een politiek zeer gevoelig onderwerp. Het maakt ook onderdeel uit van de Spreidingswet die deze week weliswaar door de Tweede Kamer is aangenomen, maar die nog niet door de Eerste Kamer is behandeld. Het onderwerp zorgt voor onrust bij inwoners.

Een ander onderwerp wat in het betreffende interview en het nieuwsbericht aan de orde kwam is de opvang van asielzoekers. De provinciale regietafel Migratie & Integratie bespreekt de uitvoering van afspraken over huisvesting van asielzoekers. Voor Zuid Holland ligt er het verzoek (vanuit de landelijke regietafel) om te zorgen voor opvang van 20.000 asielzoekers. In dit licht is het volgens de VVD van belang dat de spreidingswet onlangs is behandeld in de Tweede Kamer en dat behandeling van de Eerste Kamer nog moet plaats vinden.

- 1. De VVD vindt de uitspraken van de Commissaris over een aanmeldcentrum in Zuid-Holland prematuur, aangezien de zogenoemde spreidingswet nog niet door de Eerste Kamer is behandeld. Bent u dit met ons eens en zo nee, wat was uw afweging om op dit moment uw visie/mening te delen?*

Antwoord

Om voldoende opvangplekken te realiseren in Nederland, heeft de regering alle commissarissen van de Koning (cdK's) gevraagd om de samenwerking te bevorderen tussen in de provincie werkzame rijksambtenaren (zoals het COA) en andere overheden (op basis van art. 182 lid 1 onder a Provinciewet jo. Art. 1 Ambtsinstructie). Invulling aan deze taak wordt gegeven met een provinciale regietafel. Als aanjager van de samenwerking en voorzitter van deze tafel is de cdK zich bewust van de noodzaak om asielopvangplekken te realiseren en daarvoor zoekt hij naar mogelijkheden, ongeacht of hier een wettelijke verplichting zoals in de Spreidingswet is voorzien, onder ligt. Met elkaar zullen we er aan moeten werken om asielopvang voor elkaar te krijgen.

2. *De provincie heeft geen rol bij de regie en/of besluitvorming rond de opening van een eventueel aanmeldcentrum in de provincie. Bent u dat met ons eens? En kunt u dit toelichten?*

Antwoord

Indien een aanmeldcentrum buiten de gemeentegrenzen gerealiseerd zou worden, zou GS mogelijk moeten besluiten om hiertoe ruimtelijk de mogelijkheid te bieden. De regie en besluitvorming liggen echter primair bij gemeenten en het COA. In sommige gevallen speelt de provincie hierin ook een rol.

3. *De VVD vindt dat er op dit moment op geen enkele manier vooruit gelopen dient te worden op de spreidingswet, die immers nog niet door de Eerste Kamer is aangenomen. Het verzoek vanuit de landelijke regietafel voor de opvang van 20.000 asielzoekers in Zuid-Holland is dan ook een verzoek en geen verplichting. Bent u dat met ons eens?*

Antwoord

De opgave van de staatssecretaris aan provincie Zuid-Holland om opvang voor circa 20.000 asielzoekers te realiseren is inderdaad geen wettelijke verplichting. GS verwijzen u tevens naar de uitgebreidere toelichting van de cdK in de Statenvergadering van 13 oktober jl.

4. *Kunt u toelichten welke rol / verantwoordelijkheid de provincie volgens u heeft bij de huisvesting van asielzoekers?*

Antwoord

Als rijksorgaan heeft de cdK de rol om de samenwerking te bevorderen tussen in de provincie werkzame rijksambtenaren (zoals het COA) en andere overheden (op basis van art. 182 lid 1 onder a Provinciewet jo. Art. 1 Ambtsinstructie). Daarbij geldt: wanneer commissarissen van de Koning hun werk doen als 'rijksorgaan', leggen ze daarover desgewenst verantwoording af aan de regering, niet aan Provinciale Staten. Aan de afwezigheid van een verantwoordingsrelatie staat niet in de weg dat de cdK de leden van Provinciale Staten graag over zijn werkzaamheden informeert. Daarnaast heeft de provincie een rol in het ruimtelijke aspect, bijvoorbeeld vergunningverlening om locaties te bouwen of deze buiten gemeentegrenzen te realiseren.

De Commissaris van de Koning heeft naast de rol van voorzitter van de Provinciale Staten ook een rol als Rijksheer. In het aangehaalde interview is niet duidelijk in welke hoedanigheid de Commissaris zijn visie/mening deelt. Beide rollen kunnen in uitingen door elkaar heen lopen en daar heeft de VVD begrip voor.

5. *In welke rol heeft de Commissaris zijn visie/mening gedeeld?*

Antwoord

In zijn rol als rijksorgaan.

Den Haag, 7 november 2023

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA drs. J. Smit